

LA CAMPANA DE GRACIA

L'ARRIBADA DEL ANY NOU

¡Salut ciutadans, y si voleu passar un any felis, ajudeume á manejar l' escombra, y prompte farém net!

EN NOM DE LA MONARQUÍA

ELIP V va alsar la Ciutadella de Barcelona per domenyar y aterrorizar als catalans. Això procedia la monarquia absoluta. Al esclat de la gloriós revolució de Setembre de 1868 caygut l'odiosa fortalea. Transformat en Parch y jardins aquell pàdró de tirania y despotisme, sembla que

ni rastre havia de quedar de cert recorts ominosos.

Y no obstant, encare avuy rebota, si be que en un'altra forma, l'arrel de la monarquia.

Allà ahont los patricis liberals derramaren tantas llàgrimas y tanta saneh, los veïns de Barcelona per obra y gracia dels Ajuntaments monàrquics hi escampen sumas immensas sense l'menor profit. Als barcelonins que tan cara pagan la seva condició de veïns de una ciutat carregada de impostos y gravàmens, se 'ls obliga a contribuir ab cantitats immensas a la construcció de un palau, destinat a afalagar a les institucions... y no sé si à descreditarlas.

O sino fem història.

*

En nom de la monarquia se va disposar que l'edifici del Arsenal de la Ciutadella signés transformat en Palau Real, presupuestantse las obras de habilitació en la cantitat de 754.692 pessetas. Això succechia durant l'exercici de 1888-89. Lo desventurat D. Francisco de Paula Rius y Taulet se creya fer una gran cosa. Los regidors que l'rodejaven també s'ho van creure, sobre tot quan ab la excusa de que per les obras s'aprofitaran materials procedents de anteriors derribos, decidiren efectuar los traballs per administració.

En nom de la monarquia va anarse munyint la vaca.

Las 754.692 pessetas prompte van agotar-se. Segons los datos que deuen obrar en l'expedient devian traballar allí centenars de peons, mestres de casas, picapandrers, etc. dada la facilitat ab que anavan desapareixent los milers de pessetas.

Pero ja s'havia comensat y era precis acabar.

Tal es lo que's deya y s'està dihent encare, sempre en nom de la monarquia.

Y's concedieren nous crèdits, de manera que a últims de Novembre passat, la caixa municipal havia enterrat en les obras la suma de 1.098.732 pessetas, més lo 10 per cent de aquesta suma, cantitat que's reté de tots los contractistes ó s'igan 109.873 pessetas més. Y encare hi havia comptes a pagar de obras que s'havien fet sense consignació, irregularment; pero en nom de la monarquia, comptes que puajan a la suma de 216.000 pessetas y l'10 per cent consabut, ó s'igan 21.600.

Total de lo gastat fins ara: 1.446.205. Casi l doble de lo que s'havia pressupuestat en un principi.

*

Donchs bé: aquesta suma escandalosa arrancada al Erari municipal en nom de la monarquia, dat l'actual estat de les obras no representa de bon tros la meytat de lo que ha de invertir-se, si aquestas s'han de acabar ab lo mateix rumbo que s'ha vingut seguit fins ara.

De fora, l'palau real presenta l'aspecte de quartel monòtono, trist, desfregat que ha tingut sempre. Fàssinhi tot lo que vulgu que sempre serà lleig y pobre. Pero en canvi, per dintre s'hi ha despilfarrat lo dinar a mans plenes. Lo mármol hi abunda en les parades y fins en los sostres. Si algun dia las institucions, afrontant la insalubritat del siti ahont s'aixeca l'edifici, venen a habitarlo y's volen fer càrrec de tota la riquesa escampada per aquells sostres, haurán de anar sempre ab lo cap dret, ab perill de deslligarse alguna vértebra. No sé si tindrán aquest proposit los que tal obra han emprès en nom de la monarquia.

Si fins ara s'ha gastat prop de un milió y mitj de pessetas y no hem arribat a mitj camí, no es temerari calcular que l'gasto total del edifici no baixarà de tres milions de pessetas.

Després vindrà l'amoblarlo. Per comprar mobles dignes de aquella casa, no podrà menos de invertir-se pel cap baix un altre milió.... Y vagin plouent millions, sempre en nom de la monarquia!

*

No 'ls parleu als regidors monàrquics de suspender unes obras tan ruinosas. Veuhen molt be, comprenen perfectament lo que 'ls dihen: las obras del

Palau Real son una sangria oberta, s'efectúan irregularment, sense pressupost previ, sense cap de las garantías que exigeix una bona administració... Pero lo que 'ells diuen—s'han comensat y han de acabar-se. Això s'ha de fer en nom de la monarquia.

Suposém que à un pobre infelís l'han omplert de cops y de feridas. Jau extés al mitj del carrer y demana auxili. Segons lo criteri dels nostres regidors monàrquics, no es necessari restanyar la sanch que derrama en abundància; al contrari, lo millor es infirrir novas ferides y acabar-lo.

Això es lo que s'està fent ab l'escorreguda Hisenda municipal. Es menester acabarla d'escorre en nom de la monarquia. S'ha comensat y s'ha de acabar.

Crech que la dama que ocupa avuy lo trono, y à la qual va oferir-se l'Palau Real, no tindrà coneixement dels escandalosos despilfarros que per mantenir aquest oferiment s'estan efectuant a Barcelona. Crech que si algun dia arribava a la seva notícia que à la capital de Catalunya l'obren apena pot viure, per lo elevat de las tarifes de consums; que aquí las condicions higièniques son detestables, pagant la població considerable tribut à la mort, per falta de un bon sistema de clavegueras; crech que si s'enterava de que aquí faltan escolas de primeras lletras decorosamente instal·ladas, hospitals per assistir als que sufreixen alguna malaltia y tants establements de primera, absoluta è imprescindible necessitat, y qu'en canvi las suades del poble y l'fruyt dels seus sacrificis s'inverteixen en una obra de luxo y sense utilitat manifesta, no dupto un moment que al enterarse d'això posaria à ratlla l'desenfreno dels que tals disbarats cometeu en nom de la monarquia.

*

*

Que l'poble de Barcelona prengui nota dels datos consignats en lo present article.

Felip V va aixecar la Ciutadella per domenyar als catalans que s'havien oposat ab valentia a la seva dominació.

En canvi avuy, los successors dels concellers, allà en aquells arenals que presencien l'heroisme del últim Conceller en Cap, agotan y derrotan los candals de un poble honrat, sens més objecte que aixecar un pàdró de servilisme... en nom de la monarquia.

P. K.

||ABUR...!!

SONET

¡Abur norantahú! felis vlatje:
¡Abur...! ja pots marxar, poch se me'n dona,
puig sembla que talment tingas la mona
de des que vas venir ab l'equipatje.

¡Abur...! Vesten ben lluny, a un lloch salvatje
y aquí deixans en pau que prou nos dona
mal viure lo goberna que 'ns abrahabona
goluts recaudadors vers lo prestatje.

¡Abur...! Ja pots marxar... Allí hont tú vulgas,
que tips de tú hem quedat, si'l que ve are
com tú, xoques, ayguats y altres trifulgas
nos porta com tú has düt, de cara a cara
te dich que li diré, sens gastà embrollas...
que 'ls testos tots se semblan a las ollas.

DOMINGO BARTRINA.

os desigjo, estimats lectors, un felis any nou.

Que l'any que comensém siga més benigne y humanitari que l'que ans d'ahir varem enterrar.

Desgraciadament manan los conservadors ó sigui l'partit de la mala-sombra, y no podém esperarne res de bo.

De totas maneras, nosaltres anhelém de tot cor que sigan tot lo felissos posible dintre del actual estat de cosas.

Lo que vaig a relatar podria titularse: *Las aventuras d'un mort-viu*.

Se tracta de un pobre traballador ocupat en las obras de construcció del ferro-carril de Montserrat. Lo dia de Nadal agafa un atach fulminant de verola, y queda exànim entre del quart de la casa en que s'ospedava. Los seus companys lo vesteixen, lo rodejan de ciris y 'l deixan sol, mentre l'arcalde de Monistrol dona provvidencias porque se li fass la caixa.

Al cap de una estona lo mort ressuscita. Se troba vestit de las festas y voltat de ciris. S'alsà esparverat, llansa alguns crists; mes ningú l'sent. Per últim salta per la finestra al pati; atravesa una tapia y salta al pati de la casa del costat, que estava deshabitada. De aquesta passa a un'altra, en la qual hi veié

illum. Crida desesperat, trucant à la porta. Unas donas que per la veu reconeixen al mort y que per ben difunt lo tenen, preguntan esglayadas y tot senyantse: —¿Qué voleu de la part de Déu?—Pero 's guardan molt be de obrirlo.

Per fi en un'altra casa van acullirlo, mentres los serenos portavan à la casa mortuoria l'bagul que havia encarregat construir l'arcade.

Tal es lo succès que ha ocorregut en la vila de Monistrol de Montserrat, si heu de creure la noticia que publica *La Publicidad* en las seves columnas.

Lo govern mejicà va decretar la expulsió dels frares de Puebla, y al anarse à executar l'ordre, grups de devots y devotas van amotinarse fent resistència als soldats.

A consecuència de semblant fet va resultar un país y un soldat morts.

L'educació frayluna sempre ha produït los mateixos fruysts: bullangas y cabecillas.

¿Qué mor' algú? Y què importa!

Als que moren se 'ls enterra.

Y què dimontri! Després del enterro, 'ls funerals.

Y a continuació, presentació del compte à las famílies dels difunts.

De tot Espanya han sortit protestas enèrgicas y terminants contra la calumna propagada en lo sentit de que 'ls republicans possibilistes intentaven ingressar en las filas de la monarquia.

Ni un sol periòdic dels que militan à las ordres de Castellar ha deixat de manifestar las incorruptibles conviccions republicanes.

Protesta més unàime no pot existir, ni concebirse.

* * *
¿Donchs de què era fill—preguntarà algú—tctaquejrum-rum?

No es difícil precisarhe. Era fill del desitj que manifestan los fusionistas de reconquistar lo poder, alabantse de portar forças novas al camp monàrquich.

Vana ilusió!

Es més fàcil que l'partit sagasti en massa 's fassi republicà, que no què un sol possibilista abandoni las creences de tota la seva vida.

Es molt gran la diferència que hi ha entre la costum de seguir una política desinteressada y patriòtica y la costum de enfiar sempre l'nas cap à la farum de la cuyna ahont se gnisa.

Lo dia que l'pais posi la paella en mans republicans ¿quedarà gayre gent disposada à guardar fidelitat à la monarquia?

Deixém que l'temps torni la resposta.

Torna la fama al distingit republicà portugués Magalhaes Lima.

La noticia que va propalar-se telegràficament de que s'havia passat al camp monàrquich, resultà ser falsa.

L'interessat s'ha apressurat à desmentirla, y per lo que à mi toca, no tinch sino motius de satisfacció de poderme fer eco dels seus desitjos.

Magalhaes Lima continua sent republicà, y nosaltres esperém ab ell podernos trobar un dia en lo mateix camp, aclamant al unisson las grandes de la República Ibérica.

Una pregunta:

¿Qui es més digne de admiració? Lo ministre de Hisenda de la monarquia, que disposant de centenars de milions de pessetas viu trampejant continuament, ó l'pobre obrer que sense més recurs que l'seu insignificant salari, manté à la seva família y salda tots los seus compromisos ab la major regularitat?

Y pensar que als ministres de Hisenda derrotxadors y torpes se 'ls hi paga un sou anual de sis mil duros, mentre que al honrat obrer no se li estima en res lo mérit que contreu!....

En Cánovas avants de ser ministre va atacar ab gran vigor als fusionistes perque no suprimian las audiències de ordre secundàri.

Ara que ocupa l'poder, ha bastat que un ministre desitjós d'economias, tractés de suprimir-ne alguna, perque s'estarréfes, exclamant:

—Alto, senyors!... Que no se m toqui una audiència siquiera. No vull mals-de-cap. No vull que certs diputats de la majoria se m tirin à sobre. Quedém en que han de subsistir las mateixas audiències que avuy existeixen.

Y de un home això que te un criteri quan fa la oposició y un criteri radicalment contrari quan gobierna, ne fan una eminentia!....

—No valdría la pena de que se li pagués lo sou en quas de paua?....

S'estan preparant los nous aranzels de Aduanas, sigilosament, ab gran secret, com si's tractés de cometre una mala acció.

Després se posaran en vigor tot de un plegat, y la industria que gemegui ja ha rebut.

Preparamos à veure sorpresas. Lo pandero està en mans dels canovistes, prompte' l'sentirèm sonar; y per quan arribi aquest cas, los industrials ja saben lo que 's toca.

Lo de sempre: ballar ab la més lletja.

Llegeixo:

«Un diari s' ha fet eco de la declaració de un ex-ministre fusionista, qui sembla ha dit que 'l dia més pensat nos adormirem ab govern conservador y 'ns despertarem ab govern fusionista.

¡Vaya si podria ser!

A tal temps hem arribat que aquests cambis ja no 's determinan las necessitats del pais, ni las exigències de la politica.

Depenen de las corazonadas del general. Més diré: depenen de que 'l héroe de Sagunto dormi del costat dret ó del esquert. Si dorm del esquert y 'l cor se li oprimeix y somia tupé, al despertarse no hi haurà més remey que cridar a 'n en Sagasta.

¡Ja veuen si estém ben frescos!

CARTAS DE FORA. —A Santa Margarida dels Monjos de tres céntims que costaven las cadiras de l'iglesia, s'han pujat à cinc. Y l'campaner que las administrava ha sigut sustituit per una companyia arrendataria, composta de tres feligresos, deixant al pobre campaner a las capsas. Si ls veuhens de aquell poble m' haguessin de creure, valdría la pena que 's cinc céntims que 's demanan per una cadira 's gastessin ab la CAMPANA DE GRACIA, ab lo qual passarian l'estona més distreta que anant a la iglesia.

A Vilafranca del Pana es ha mort lo cabecilla carlista Nas-ratat. Com deixés d'exisir al bell punt de la mitja nit de Nadal, hi ha gamarrús fanàtic que lo que menos se figura que 'l ex-cabecilla ha mort en olor de santedat. No seria poch bonich que algun dia figuren al calendari: —Sant Nas-ratat. —Al enterró hi assistí tota la carlinalla de la comarca, portant las glassas sis ex-cabecillas. Hi anà també un ex-comandant de la milícia y algunas personas que passaren plassa de liberalis, ab escàndol dels elements democràtics de aquella vila.

Mossen Cordills de la Bisbal del Panadès combat ab gran afany desde 'l cubell mistich las lleys democràtiques del Estat. Ha dit entre altres cosas que 'l matrimoni civil es un concubinat, y que 's que 's juntan ab aqueix llàs, viuen ab una querida y no ab dona propria, comparant al Jutje que efectuà dit enllàs ab lo pagès que presencia en un estable la unió de un ruch ab una somera y la de un gall ab las gallinas de un galiner. —Parlant dels republicans, digué desde 'l mateix cubell: —No 'us ensarronin. Aquestas son las mostras de cultura que dona aquell ensotanat. —Ocupantse dels que compran bens del clero al govern, afirmà que vivian en pecat mortal, fins y tant que restituissin lo robo. Y diuent: «Jo crech que son sorts» afegí: «Donchs perque 'ns sentim ara 'ls resaré un pare nostre.» Aquestas son las predicas ab que mossen Cordills entreté y recrea als seus feligresos de la Bisbal del Panadès.

A Sant Joan las Fonts hi ha un rector qu' es una joia. Al pendre possesió de la rectoria, lo primer que feu sigue instituir la associació de las hijas de María. No contentab això enviat a buscar tres monjas de las que 'n diuhens Pastoras, ab lo fi de moralizar a las pobres noyes, y vinga fer proposicions y captas ab la excusa de alsar una iglesia per las monjas, al extrem qu'en quinze dias va reunir passa de 600 duros. —Respecte a la moralitat que això produxeix, aqui va un exemple que no havia presenciat mai lo poble de Sant Joan las Fonts. Una noya, la primera presidenta de las hijas de María, anava à missa a la iglesia de la Esperanza junta ab lo Sr. Vicari. De moment la pobre hija de María s' ajup al costat del Vicari, fa uns quants gemachs y surí un bordegás com un temple. Lo pobre vicari va tenir de fer de llevadora, practicant una obra de caritat; pero que tingui paciencia, que si aquesta vegada li ha tocat l' os y altres lo tall, no serà sempre això, segons parer de una persona competent, la qual deya: —Aquest any hi haurà cultilla de botxas de fusta. Fundantse al dirho, que tots los días y fins altas horas de la nit, se veu dintre de la casa ahont s'hostatjan las tres monjas Pastoras, gran xivarri de capellans del poble y forasters y frares de tots colors y cabibres, que allò sembla talment una pajarerera. Si 'l bisbe no 'hi posa unes telas per egafar tants pinsans, las pobres caderneras tal vegada haurán de anar molt sovint à missa à la Esperanza. Mentre tant Mossen Bartoméu pot resoldre aquest trenca-caps: —«Qui es lo pare de la criatura?»

ANY NOU!

UN SOLTER

—Vaja, haig de fer vida nova, tirant desseguida al dret, això de viure solet, decididament no 'm proba. Ja estich cansat de rodar y passa 'l temps com un os... Durant l' any noranta dos, no hi ha mes jm' haig de casar!

UN CASAT

—Està vist, es impossible, que 's hi resigni 'l dimoni! Lo pacte del matrimoni es un pacte inicuo, horrible...

Per més que un lutxi y s' esforsi, no 's pot soportá les engany! Nada... dintre de aquest any haig de demanà 'l divorci.

UN POCA-VERGONTA

—Ja estich tip d'aquesta vida hont poch à poch s' hi pert tot; ja estich fart de dur pél llot la meva ànima embrutida. Mudo 'mèu modo de sé y 'm converteixo en un sant... Desde aquesta hora endavant vull tornarme home de bé.

UN HOME DE BE

—Es clar que jo no prospero! ¡Com que soch massa formal! ¡com que ab tothom soch leal! ¡com que no soch embusterol... Ja veuràs, donchs, fóra nyonya, y busquem lo que convé: desde 'l primer de jene vaig a sé un poca-vergonya.

UN QUE FUMA

—Pse! Ben mirat qu' es fumar? Ferse malhè l' interior, escuir que es un horror, marejarse, estussegar, llençar la mar de dinés y acabar patint del pit... Nada, nada, ja está dit: desde avuy no fumo mes.

UN QUE NO FUMA

—No sé... 'm sembla que 'l tabaco en rigor no pot fer mal... y en últim cas tant se val... també aixis un hom fa 'l maco. ¡Anà ab puro pél carré, escampant la gran fumera pél davant y pél darrera!... ¡Au, desde ara fumaré!

UN BOLSISTA

—Abur, llotja! Ja'n tinch prou de trageras y disgustos; no vull que 'm donguin mes sustos, ni que 'm amazquin més l'ou. La butxaca aquí s' espolsa d'una manera molt rara... ¡Besta! Desde avuy, desde ara deixo de jugà a la bolsa.

UN QUE NO HI JUGA

—¡Qué sab un!... ¡Si m' hi arrisqués y fes alguna jugadilla... Jo 'n sé que ab una tongada han lograt fer molts dinés... Me sembla que ab bona vista y vigilant b' l parany... ¡Qué tanta cosa!... Aquest any valg a tornarmé bolsista.

UN QUE COBRA

—Any nou!... La hermosa fortuna ajuda 'l nostre partit... ¡Sagasta, vestén al llit! ¡vestenhi, que això es la lluna! Ja poden anar cantant contra dels conservadós... Durant l' any noranta dos las bessas no 'ne fallaran.

UN QUE NO COBRA

—Lo malestar creix per graus, l' ona bull aterradora; la trepa conservadora se'n va anant a can Pistras. Tan clà ho veig, que considero que ans que l' any vaja a fini lo gran partit sagasti serà a dall del candelero.

JO

—Aquesta es la vida humana! Jaquest es lo nostre cor! Desitjar sempre una sort que la esperança engalana. Y somiant, riuent, sufrint y barrejant goigs y planyas, aixis van passant los anys... i y aixis 'ns anèm morint!

C. GUMÀ.

LA FELICITAT D' ESPANYA

rosa. Van a tractar nada menos que de fer la felicitat d'Espanya.

La extingirse l' eco de la darrera campanada de las dotze, en lo sol-mèn moment en què l' any 91 acaba y '92 comença, l' Agricultura, 'l Comers, la Industria, la Marina, l' Art... una pila de personatges de diverses classes y categories, se reuneixen en lo recó més emagat del bosch, portats per una idea noble y generosa.

Presideix lo Sentit comú. Los concurrents forman una rodona al seu voltant y 'l president obra la sessió en los següents termes:

—Ha arribat, companys, lo moment de cambiar las costums d'aquesta terra. Espanya mereix ser felis, perque té condicions per serlo; y ja que fins avuy lo porch se li ha tornat truja y 'l pa se li ha florit al forn, hem de mirar si entre tots hi doném un cop de mà y arreglem aquest tinglado, contribuïnti cadascú ab las seves forces y bona voluntat. Lo nostre objecte es procurar la felicitat d'Espanya. ¿Qué penseu fer per lograrlo?

—L' Agricultura pren la paraula y comensa a desarollar lo seu plan.

—Jo-diu-ensenyaré als pagesos a traballar la terra d'una manera científica y moderna. La demostraré 'l partit que 's pot treure de las conquistas del progrés, aplicant al cultiu principis segurs y matemàtics y desterrant las antiguallas y preocupacions de la rutina. La direcção se crie 'l raim, la remolaxa y 'l tabaco; 'ls explicaré la forsa e intensitat dels abonos; 'ls fare notar las propietats y defectes dels terrenos... y per fi 'ls dotaré de numerosos canals y de las millors màquines agrícolas.

—L' assamblea balanceja 'l cap en senyal d'aprobació y s' aixeca 'l Comers.

—Tots los meus esforços—comensa dihen—s' encaminarán des de avuy a obrir novas vías a la producció, buscant los mercats més convenientes a cada article, abaratint las comissions, simplificant los transports, montant magatzems a tot arreu y contentantme ab beneficis justos y enraonats. Hi ha comarcas extranjeras abont los nostres productes ni sisquiera 's coneixen; terras verdes, intactas, sense explotar; Amèrica riquíssimas, encara per descobrir... en una pàrula, horitzons immensos abont la bandera mercantil espanyola no ha tremolat mai. Allí portare 's nostres productes, allí introduhire las nostres riquesas, allí trobaré camps vastíssims abont los nostres articles s' arrelaran y fructificarán.

Sona un murmurí d' aplauso y 's pose a parlar la Marina.

—Abundant en las ideas apuntadas pél Comers—diu la respectable senyora—'m comprometo desde ara a posarme a la altura de las circunstancies. Ja ha passat lo temps dels barcos-tortugas y dels vapors-carrrossas. A major activitat en la producció, major rapides en lo transport. No basta sortir puntualment dels ports de partida; es necessari arribar depressa als punts de parada. Hem d'anar a America en deu dies, a Manila en vint, a l'altra part del món en una exhaustió. Jo armare embarcacions que caminin vint... vintidugues lleguas per hora; jo tindré vapors segurs y libres d' averias; jo 'm presentaré a tot arreu ahont hi haja un moll per atracar y una pesseta per portar a Espanya...

Pren immediatament la paraula la Industria y diu:

—Hi estudiat molt la méva situació y 'vech que puch desempenyar un gran paper en l'obra de la regeneració que intentem. Jo us juro que tot lo que 's fa al extranjer també ho faré jo; que no hi haurà gust exigent que no quedí satisfet, ni article delicat que deixi de fabricarse en lo país. Educare als meus obrers donantlos instrucció artística, perfeccionare 's medis de que avuy disposo y reavivare la esmorta-hida, mes no apagada, flama del geni nacional.

Després del aplauso corresponent, s'alsa 'l Patriotisme y parla d'aquesta manera:

—Contéu ab mi en tot y per tot. Basta ja de modas exòtiques; desterrém les influencias extranjeras; girérem los ulls al nostre país y protegiérem nosaltres ab nosaltres. Menjars, begudas, telas, mobles, costums, útils; tot ha de ser de casa, tot ha de ser espanyol. ¿No ho teniu tot? ¿No ho produu tot? ¿no ho fabrique tot? Donchs jo us asseguro que tot lo que necessiti us ho consumiré a vosaltres.

Darrera d'ell enraona l'Art:

—Jo, amichs meus—diu—puch ser un important factor en la vostra empresa y us prometo 'l meu concurs. Inspirat en las ideas modernas, coneixedor de las corrents que la civilización ha impulsat, tinc prou nùmen pera crear tot lo que 's sigle vol y pera posarme al costat dels primers artistas de tots los països. No es geni lo que 'm falta, sinó protecció. Protegiéme, y ja veureu com la glòria del Art espanyol brillarà lo mateix que en las seves èpoques més esplendorosas.

Al arribar aquest punt s' aixeca la Candidés y exclama plena d'entusiasme:

—Ja n' hi ha prou, amichs, ja n' hi ha prou! Basta ab las ideas exposadas, basta ab lo plan que havém portat pera cambiar completament la sort d'aquesta terra... Podém dirho desde ara ab tota la boca: hem lograt lo nostre ideal... hem trobat la felicitat d'Espanya!

Tothom se posa a aplaudir; pero de sopte se sent una gran rialada que atura l'entusiasme en sech.

—Permeteu-me que rigui—diu lo Sentit comú, dirigint a la assamblea una mirada compassiva.

—Per qué?—pregunta la Candidés.

—Heu reunit casi tots los elements pera fer la felicitat d'Espanya; pero 'ns ne falta un, y sense aquest, no farem res may, may! may!

—No hi hauria manera de conseguirlo?

—No.

—Per que?—tan essencial, tan difícil es lo que 'ns falta?

—Si: 'ns falta... un bon govern.

A. MARCH.

CANTARELLA

Entre las noyes del dia es mes difícil, opino,
trobar un primer amor
que no 't moviment continuo.

P. TALLADAS.

REPICHES

M' entero de que ab motiu de desguassar la fragata *Las Navas de Tolosa*, serà retirada la planxa que vā colocar en aquest barco al objecte de conmemorar lo viatje de D. Alfonso XII desde Marsella á Barcelona.

¿No veuhen? Al últim tot se sab. Ara s' ha pogut enterar tot hom de que ab motiu del viatje de D. Alfonso XII, poch després del pronunciament de Sagunto, va ferse una planxa.

Dos districtes que hi ha vacants, lo de Antequera y l' de Roquetas, se destinan á dos nebots de n' Romero Robledo.

De manera que per ser nebots de un ministre serán nombrats pares de la patria.

Problema geneològich:

Si l'nebot de un ministre es pare de la patria, quin grau de parentiu té l' ministre ab aqueixa patria de la qual n' es pare un seu nebó?

No s' hi trenquin lo cap: segons aquest cálcul, lo ministre es oncle valencià de la patria. Es à dir, parent de lluny.

En Romero Robledo no pot negarse que desde que ocupa l' ministeri de Ultramar, està fent una obra bona, ó millor dit, està desfent totes las obras dolentes que havia executat lo seu antecessor.

Cada castanya que li clava canta l' misteri.

Al pobre Fabié, 'ls de Madrit li diuen: *El Vaticano*.

¿Saben per què?

Diguémo en castellà, ja qu' en català no té traducció possible: *por que le van llenando el cuerpo de CARDENALES*.

Ha tornat de Madrit l' heréu Pantorrillas sense haver lograt lo que 's proposava al empedre l' seu viatje.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA.—Pe-ta-ca.
- 2.ª ANAGRAMA.—Pebrot—Pobret.
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—La familia Carbó.
- 4.ª ROMBO.

M U S
M A L E T
E U L A R I A
S E R R A
T I A
A

5.ª GEROGLÍFICH.—Del element humà surt lo sabé. Han endavatinat totes las solucions los ciutadans Pe-re Micas y Pau de l' Hostia; n' ha endavinadas 4 Mi-queletjaumet; 3, Cintet Barrera; 2, Pep de Pi, B. G. P. y B. y G.; y una no més Marqués del Sol, Barinaga y Un Endeluz.

ENDEVINALLAS

XARADA.

Estimava jo una nena que un hu invers molt viu tenia y mirava d' una mena de dos-tres-quart que partia lo cor á los que mirava, donchs per xó'm va enamorar y des que vaig demanar sa dos blanca m' estimava.

Molts cops á véurela anava; pero ma sogra futura vigilant com una fura may de vista nos deixava.

Una nit, quan la escaleta jo comensava á pujar, que baixava vaig trobar á la meva estimadeta.

—Oh! vaig di' ab goig sens igual per fi t' beso sens torment... Nes sortí en aquell moment la vella ab una total esguerrant lo meu intent.

EMILIO SUNYÉ.

TRENCÀ-CLOSCAS.

FIDEL ROSI MAPA.
TARRASSA.

Formar ab aquestes lletras lo titul de un drama català y nom de son autor.

FRANCISCO FERRÉ.

CAP D' ANY
AL NOSTRE PANTORRILLAS

Que la sort, com sempre, l' mimi; que segueixi de la lley d'antsenhi un pito; que 'ls tupins no se li espallin, ni s' arribi á entrabancá ab en Cavierito; bona dosis de paciencia, bona teca, bona barra y bona gana; aixó es lo que li desitja sa segura servidora

LA CAMPANA.

OBRA NUEVA

APELES MESTRES

Forma un elegante tomo en 8.
PRECIOSOS DIBUJOS

Precio: 2 pesetas

Véndese en las principales librerías y Kioscos y en casa LOPEZ, editor. — Rambla del Centro, número 20.

Ell volia que 'n Sedó anés á la vila de l' Os á fer, davant dels ministres, lo pastel de la fusió dels conservadors y 'ls reformistas. Y en Sedó li va respondre:—Altra feyna hi há.

De manera que ha retornat trist y contrariat.

Per consolarse una mica va suplicar als seus amics que anessin á la estació á rebre l' en cotxe.

La recepció ab tot y estar preparada, no va cridar l' atenció de ningú. Molt més solemne y concorreguda acostuma á ser l' entrada del Carnestolts.

Los ayres de Madrit sembla que no li han probat—deya un conservador.

—Los ayres ray—contestava un reformista—lo qu' en tot cas no li ha probat son los *desayres*.

—Pobre D. Manuel!—exclamava un corregidor—fins sembla que s' hi ha afalquit.

A lo qual replicava un vehi de Barcelona, enemicacérrim del caciquisme:

—¿No era hora ja de que se li co-mensessin á fonde *las pantorrillas*?

Sembla qu' l' Papa ha enviat una filipica al arquebisbe de Aix, desaprobant la séua conducta.

Veurem si la noticia 's confirma.

Aixís, de aquesta manera al fi s' podrà assegurar que fins lo gall de Sant Pere s' ha tornat republicà.

Y ara m' recordo que la «Juventut conservadora» de Barcelona (hasta tenim *juventut conservadora!*) ha felicitat al arquebisbe de Aix pels seus actes d' energia.

Pobres criatures!

Pero qu' s'hi ha de fer. Tal vegada acuden als bisbes plens de devoció perque 'ls hi administrin la confirmació.

Son tan nens qu' encare no 'ls deuen haver confirmat.

ANAGRAMA.
Per matrimoni com cal,
don Tot y donya Total.

CURTOINÉS.

ROMBO.

.....
.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: entranya.—Tercera: apellido català.—Quarta: apellido català.—Quinta: expressió lletja.—Sexta: Adjut i tercera persona del singular del present de indicatiu d' un verb que indica comoditat.—Séptima: consonant.

J. C.

GEROGLÍFICH.

++
III
:

CINTET BARRERA

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Marqués de Lapa, B. y G., J. Salau, Mr. Eugon, D. Tranguil, Pessigollas, Pep de Pó, Pilastre, Cintet Barrera, J. Gilabert, F. y Rubió, Miqueletjaumet, Rasca-tripes, Un mort, M. E. X., D. Dini, J. Rossinyol, M. Fábregas, J. Met S., Mr. Montanyoso,—Lo que 'ns envian aquella setmana no fa per casa.

Ciutadans Quimer Figuerola, Antonet del Corral, Saldoni de Valcarca, J. Aran Gaya, J. Soler Vila, E. Julián Busquets, Pep Serra, y A. dels Gossos.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciutadá J. P. (Mollet del Vallès). Veurem de publicarlo la setmana pròxima: aquesta ne hi ha capigut.—El correspol (Torredembarra). Haurà de enviarho més ben redactat, ab tinta més negra y una firma al peu que 'ns responguï.—J. Staramsa: Los versos encara qu' estan bés, son poch sustanciosos.—Ún que no ho ha copiat: Sens dubte l' periòdich á que aludeix va passarli inadvertit. Crech, per consegüent, que li correspon més aviat donarli un avis personalment, que no formular una censura.—Mayet: La primera poesia va bés; en la segona no sabém que voldrà dir.—Amadeo: no 'ns va preu bés.—R. S. (Igualada). Gracias mil per l' envio del períodich.—J. Usón: Està molt bés. Conservém los originals á que aludeix y 'ns proposém publicarlos.—J. Mallol: No 'ns acaba de agradar.—Trentau: es molt fluyx.—J. T. y R.: Lo sonet va bés.—P. Talladas: Moltes gràcies per haverse tornat á records de nosaltres. Està molt bés.—M. Sola: La primera passa la segona no. —Quim Artigayre: Molt bés y gràcies.—J. Vilaseca: Ho accepté y li agràsim.—M. Trulls A.: Hi ha bona intenció; però literàriament deixa algú que deusirjar.—J. M. Cololosa: Gracias y repeteix.—Lluís Salvador: Va bés.—Herèu d' Horta: Idem.—P. Colomé: es molt fluyx.—J. Abril Virgili: Es regularat; mirarem de publicarlo; lo demés anirà sortint.—Francisco Llenas: Rebuts los versos; estan bés y se li aprecian.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

Almanach de la Campana de Gracia pera 1892
Text variat, Dibuixos de primera, Cromos de punta, Caricaturas xispejants.
Tot aixó val sols 2 ralets

Se ven per tot arreu